

for at klare sig i Livet. Skolerne maa mere og mere medtage den legemlige Opdragelse, ikke blot Gymnastik og Idræt, som er ypperligt, men Øvelse i at bestille noget. For Børn, der ere saa lykkelige at vokse op paa Landet, helst i de gammeldags Landsbyer, som der er nogle faa af endnu, for dem vil en saadan Skoleopdragelse, som der er tænkt paa her, maa- ske ikke være nødvendig. Vokse de op i et Landsbyhjem, hvor de f. Eks. have Have- jord, og deres Fader til hver af sine Børn kan afstikke et Stykke Jord i Haven, som de saa kunne dyrke selv — eller naar Familien f. Eks. har Køer, og Børnene ere med til at passe dem — eller naar de i Nabogaarden eller maaske i Hjemmet har Huggehus med Økser, Høvlebænk, Snedkerredskaber og alt hvad dertil hører osv. — saa kunne de derigennem faa en omfattende legemlig Opdragelse. Men ogsaa paa Landet forsvinder i alt Fald en Del af dette, og inde i Byerne — ja der lyder det som et Eventyr, der have Hjemmene ikke noget saadant. Skolen maa i stigende Grad tage dette op. Det Fag, blandt de legem- lige Opdragselsfag, der i Øjeblikket er lagt til Rette for Skolen, er — takket være særlig en enkelt Mands Virksomhed her i Landet — Snedkersløjden, Træ- sløjden. Den er jo allerede bleven indført ved nogle Statsskoler. Men desuden er, som paapeget i Betænkningen, nogle Ste- der i Landet og mange Steder i Udlandet, Havebrug taget op, og der kan tages me- get mere med. I Løbet af den Menneske- alder, vi have tænkt os, at Loven skal gælde, kan der godt komme mere op — og saa skal det staa en fremskridtsvenlig Minister frit for, det skal være muligt for ham i Kraft af Lovbestemmelserne at tage saadanne Ting med i Skolens Undervisning, efterhaanden som de modnes til Brug for Skolen. Derfor foreslaa vi alle at for- andre Udtrykket „Sløjd“ til „Sløjd eller andet Legemsarbejde“. Det er for Frem- tidens Skyld. Men saa komme vi til det Spørgsmaal, om vi ikke skulde paabyde det her i Loven. Det er et stort Mindretal, som ønsker, at det allerede her skal paabydes. Jeg har ikke Ret til at frem- drage, hvad der kunde gøre dette ønske- ligt, det maa Mindretallet motivere, og det kan sagtens finde Grunde for det. Hvorfor vi 8 ikke ere gaaede med til at stille dette Forslag, men have ment at kunne nøjes med at lade dette ligge i Ministerens Haand, det er i alt Fald for de flestes Vedkommende væsentlig af øko- nomiske Grunde. Vi ville ikke spænde de

økonomiske Krav, som denne Lov stiller, yderligere end saadan, at vi ere sikre paa, at vi ikke komme ud over de nuværende Udgifter. Vi se godt, at hvis vi komme ud over de nuværende Udgifter, ville vi derved forringe Lovens Udsigt til at føres igennem, og det ville vi ikke. Man kunde spørge: Vil det da dreje sig om større Summer at faa Sløjden gennemført i Stats- skolerne? Derom har der ad privat Vej foreligget for Udvalget nogle Oplysninger, der naturligvis kun kunne gælde for et rent Overslag. De gaa ud paa, at hvis man vil indrette Sløjdundervisning ved de 9 Statsskoler, som ikke have den, vil selve Lokalernes Indretning komme til at koste omtrent 6,000 Krøner, Værktøj og Materiale til disse Skoler saadan noget som 9,000 Kr. Vedligeholdelse og Repa- rationer kunne aarlig blive 3,600 Kr. — de to første Summer ere en Gang for alle — og saa kommer endelig den største Post, selve Undervisningen. Hvis den skal gives uden for Skoletiden, saa bliver det 18,000 Kr. om Aaret; men man kan let lægge den inden for selve Skoletiden, og det er en Del billigere. Det er naturligvis Ud- gifter, som vi jo godt kunne magte, hvis der er Stemning derfor, men det er dog ret væsentlige Udgifter. Jeg har derfor ikke været med til at opstille det Krav, at Sløjd skulde være paabudt. Men der er en anden Henstilling, som jeg i alt Fald i de fleste Medlemmers Navn ønsker at gøre til den højtærede Minister. For saa vidt denne Lov nu maatte blive ved- tagen, vil det jo komme til at ligge i hans Haand, om denne Undervisning i Sløjd skal fremmes eller ikke. Jeg vil da hen- stille, at den højtærede Minister tog det som noget, der skulde gøres Alvor af in- den mange Aar, saaledes at man tog et Par Skoler hvert Aar. Kan det indrettes paa den Maade, bliver den øjeblikkelige Udgift ikke saa stor, og vi fik det dog i Løbet af nogle Aar gjort til Virkelighed.

Vi komme saa til det 3die Stykke af § 5. Det er en Bestemmelse om, at der skal kunne indrettes en Elementærunde- visning i Latin i Mellemskolens øverste Klasse uden for den sædvanlige Fagkreds. Jeg skal ikke gentage de Ytringer, som vi have fremsat i Betænkningen, som vise, hvor nødigt vi i og for sig gaa med til at give denne elementære Undervisning i Latin Plads i Mellemskolen. Den hører ikke hjemme der, og vi gaa med til den egent- lig kun af den Grund, at vi ikke ville gøre det umuligt at have en klassisk Linie for Fremtiden; for denne Linies Elevers Skyld